

Kulturministeriet

23. april 2010

Samlenotat
Rådsmøde (uddannelse, ungdom og kultur) den 10.-11. maj 2010

Kultur

1. Forslag til Europa-Parlamentets og Rådets afgørelse om gennemførelse af et EU-initiativ vedrørende et europæisk kulturarvsmærke – side 2
KOM (2010) 76
- Statusrapport
2. Henstilling om Rådets afgørelse om Den Europæiske Kulturhovedstad for 2014 – side 5
KOM (2010) 178
- Vedtagelse
3. Kulturens bidrag til den regionale og lokale udvikling – side 6
KOM-dokument foreligger ikke
- Rådskonklusioner
4. Et konkurrencedygtigt, inklusivt og bæredygtigt Europa: Kulturens og kreativitetens bidrag – side 10
KOM-dokument foreligger ikke
- Formandskabets orientering
- Kommissionens præsentation
- Udveksling af synspunkter
5. Europeana: næste skridt – side 13
KOM (2009) 440
- Rådskonklusioner
- 6- Lissabon-traktaten og sport – side 16
KOM-dokument foreligger ikke
- Udveksling af synspunkter

Ad 1. Forslag til Europa-Parlamentets og Rådets afgørelse om gennemførelse af et EU-initiativ vedrørende et europæisk kulturarvsmærke
KOM (2010) 76
- Fremskridtrapport

Revideret notat. Ændringer markeret med kursiv/fed.

1. Resumé

Kommissionen har den 9. marts 2010 fremlagt sit forslag til Europa-Parlamentets og Rådets afgørelse om gennemførelse af et EU-initiativ vedrørende et europæisk kulturarvsmærke. Det foreslås, at der etableres et europæisk kulturarvsmærke i EU-regi, i forlængelse af det europæiske kulturarvsmærke, der allerede eksisterer som mellemstatsligt initiativ. Med forslaget skabes en toleddet procedure for tildeling af mærket, med nationale indstillinger og efterfølgende vurdering i en fælleseuropæisk jury, hvilket vil skabe overordnet sammenhæng og ensartet kvalitet i ordningen.

Det foreslås, at der i perioden 2011-13 afsættes 1,35 mio. EUR til ordningen, hvoraf Danmark betaler ca. 2 pct. (ca. 0,2 mio. kr.).

Forslaget er sat på dagsordenen for rådsmøde (ungdom, uddannelse og kultur) 10.-11. maj 2010 med henblik på fremskridtsrapport.

2. Baggrund

Ideen om et europæisk kulturarvsmærke blev skabt som et mellemstatsligt initiativ. Planen blev lanceret i april 2006, og indtil nu har 64 steder i 17 medlemsstater og Schweiz fået tildelt mærket.

Den 20. november 2008 vedtog Rådet konklusioner, som opfordrede Kommissionen til at forelægge "et passende forslag om den Europæiske Unions indførelse af et europæisk kulturarvsmærke med angivelse af, hvordan projektet kan gennemføres i praksis."

3. Hjemmelsgrundlag

Kommissionen anfører, at retsgrundlaget for det europæiske kulturarvsmærke er artikel 167 (TEUF), hvorefter EU skal "bidrage til, at medlemsstaternes kulturer kan udfolde sig, idet den respekterer den nationale og regionale mangfoldighed og samtidig fremhæver den fælles kulturarv."

4. Nærhedsprincippet

Kommissionen anfører, at deltagelse i den foreslåede ordning vil ske på frivilligt grundlag, og i overensstemmelse med hjemmelsgrundlaget i artikel 167 vil EU's inddragelse i kulturarvsmærket sigte på en styrket koordination mellem medlemsstaterne, ved at EU bidrager til udvikling og korrekt anvendelse af nye fælles, klare og transparente udvælgelseskriterier og overvågningsprocedurer i forhold til tildelingen af mærket.

Regeringen kan tilslutte sig Kommissionens vurdering, idet et EU-initiativ på området vil tilføre ordningen merværdi ved at sikre overordnet sammenhæng og ensartet kvalitet og samtidig fremme inddragelsen af tværnationale steder i ordningen. I den forbin-

delse lægger regeringen bl.a. særlig vægt på, at udviklingen af fælles og klare kriterier på europæisk plan for tildelingen af mærket i væsentlig grad øger mærkets værdi som vejledning for den enkelte kultur- og historieinteresserede borger.

5. Formål og indhold

Forslaget har til formål at skabe et europæisk kulturarvsmærke, der kan medvirke til at formidle steder i Europa, der har haft en væsentlig betydning for den europæiske historie og udvikling. Formålet er desuden at give borgerne en bedre forståelse af den fælles europæiske kulturarv og dens mangfoldighed, med særlig vægt på de demokratiske værdier og menneskerettigheder.

De steder, der efter forslaget kan tildeles det europæiske kulturarvsmærke, vil først og fremmest blive udvalgt på grund af deres plads i europæisk historie og i mindre grad på grund af de æstetiske værdier.

Endelig er formålet med forslaget at øge kulturarvens rolle i en økonomisk bæredygtig udvikling af regionerne, især gennem kulturturisme.

Efter forslaget skal steder, der tildeles det europæiske kulturmærke, have en "symbolsk europæisk værdi" og skal desuden have "spillet en afgørende rolle i Den Europæiske Unions historie og opbygning." Det betyder nærmere bestemt, at der ved tildeling af mærket vil blive lagt vægt på et steds tværnationale eller paneuropæiske karakter, stedets plads og rolle i europæisk historie, stedets forbindelse til afgørende europæiske begivenheder, personligheder og bevægelser, samt stedets plads og rolle i udvikling og fremme af de fælles europæiske værdier.

Ifølge forslaget vil indstillingen af steder til det europæiske kulturarvsmærke i første række skulle ske på medlemsstatsniveau, hvorefter den endelige udvælgelse skal ske på europæisk niveau via en jury bestående af uafhængige eksperter. Denne fremgangsmåde er bl.a. foreslået med henblik på at sikre en konsekvent og ensartet anvendelse af udvælgelseskriterierne.

Forslaget lægger op til, at juryen skal bestå af 12 uafhængige eksperter, med omfattende erfaring og ekspertise inden for områderne kultur, kulturarv, europæisk historie mv. Europa-Parlamentet, Rådet og Kommissionen skal efter forslaget hver udpege fire medlemmer.

Ifølge forslaget skal kandidater til mærket udarbejde et projekt, der fremmer og synliggør stedets europæiske dimension, og som rummer strategier for, hvorledes kendskabet til stedets europæiske betydning kan øges, gennem brug af moderne teknologi, skiltning og afholdelse af pædagogiske aktiviteter, særligt for børn og unge. Som supplerende kriterium foreslås desuden, at der afholdes kunstneriske og kulturelle aktiviteter i relation til stederne.

Ifølge forslaget skal kandidater til mærket herudover fremlægge en forvaltningsplan og herunder en markedsføringsplan, der sikrer en solid forvaltning af stedet.

6. Europa-Parlamentets udtalelser

Europa-Parlamentet har endnu ikke udtalt sig om forslaget.

Parlamentet har dog tidligere støttet tanken om det europæiske kulturarvsmærke, først i sin beslutning af 29. november 2007 om en ny turismepolitik i EU - Mod et stærkere partnerskab inden for europæisk turisme (2006/2129(INI)), og endvidere i beslutningen af 10. april 2008 om en europæisk kulturdagsorden i en stadig mere globaliseret verden (2007/2211(INI)).

7. Gældende dansk ret og forslagets konsekvenser

Forslaget har ingen konsekvenser for dansk ret.

8. Forslagets konsekvenser for statsfinanserne, samfundsøkonomien, miljøet eller beskyttelsesniveauet

Den foreslåede finansieringsramme for gennemførelse af initiativet i tidsrummet fra 1. januar 2011 til 31. december 2013 er 1.350.000 EUR, hvoraf Danmark betaler ca. 2 pct. (svarende til ca. 0,2 mio. kr.).

Udgifter i forbindelse med evt. danske kandidater til mærket afholdes i givet fald inden for eksisterende bevillinger.

9. Høring

Forslaget er sendt i høring hos Akademiraadet, Danske Regioner, Danske Turistattraktioner, Den Danske UNESCO-nationalkommission, Kommunernes Landsforening, Kunststyrelsen, Nationalmuseet, Organisationen Danske Museer og VisitDenmark med frist til 26. april 2010.

Endvidere er EU-specialudvalget for kulturpolitiske spørgsmål blevet hørt med svarfrist den 20. april 2010. Høringen gav ikke anledning til bemærkninger.

10. Regeringens foreløbige generelle holdning

Regeringen finder det vigtigt at fremme kendskabet og adgangen til Europas mangfoldige kulturarv.

Et europæisk kulturarvsmærke, som supplerer og komplementerer UNESCO's og Europarådets indsats på kulturarvsområdet, kan bidrage til på en konkret måde at fremhæve Europas historie og mangfoldige kulturarv.

Regeringen er derfor positiv over for Kommissionens forslag om en ordning til synliggørelse af kulturarven i Europa og vurderer, at ordningen kan medvirke til at øge kendskabet til europæisk historie, kulturarv og værdier – ikke mindst blandt børn og unge.

Ligeledes er det regeringens vurdering, at ordningen kan bidrage til at fremme kulturismen i Europa, bl.a. til gavn for en økonomisk bæredygtig udvikling af regionerne.

11. Generelle forventninger til andre landes holdninger

Forslaget er drøftet ved tre møder i Rådets kulturarbejdsgruppe.

Der er generel opbakning til et EU-initiativ på området, idet der under de indledende drøftelser dog har været udtrykt forskellige ønsker mht. indhold (f.eks. definitioner af kulturarvssteder, antallet af jurymedlemmer) og procedurer (f.eks. udvælgelsesprocedurer) for et initiativ på området.

12. Tidligere forelæggelse for Folketingets Europaudvalg

Forslaget har ikke tidligere været forelagt for Folketingets Europaudvalg, men udvalget har fået oversendt grundnotat om forslaget af 9. april 2010.

Ad 2. Henstilling om Rådets afgørelse om Den Europæiske Kulturhovedstad for 2014

KOM (2010) 178

- Vedtagelse

Nyt notat.

1. Resumé

Punktet omfatter valg af Europæisk Kulturhovedstad for 2014 (Umeå i Sverige og Riga i Letland). Punktet forventes vedtaget.

2. Baggrund

Ifølge Europa-Parlamentets og Rådets afgørelse nr. 1622/2006/EF af 24. oktober 2006 udpeger Rådet hvert år – efter rotationsprincip mellem landene – to af de byer i medlemsstaterne, som har ansøgt om at blive Europæisk Kulturhovedstad. Byerne udpeges normalt fire år, før de skal være hovedstad. Valget sker efter en henstilling fra Kommissionen med baggrund i en indstilling fra bedømmelsesjuryen bestående af seks uafhængige eksperter udpeget af den berørte medlemsstat i samråd med Kommissionen. Derudover består juryen af to medlemmer udpeget af Europa-Parlamentet, to af Rådet, to af Kommissionen og et af Regionsudvalget.

3. Hjemmelsgrundlag

Der er tale om en praktisk gennemførelse af en vedtagen retsakt.

4. Nærhedsprincippet

Der er tale om en praktisk gennemførelse af en vedtagen retsakt.

5. Formål og indhold

Ifølge ovennævnte rotationsprincip skal kulturhovedstaden for 2014 være i Sverige og Letland. Med baggrund i juryens indstilling henstiller Kommissionen, at Rådet udpeger Umeå i Sverige og Riga i Letland som Europæisk Kulturhovedstad 2014.

6. Europa-Parlamentets udtalelser

Europa-Parlamentet skal ikke udtale sig.

7. Gældende dansk ret og forslagets konsekvenser herfor

Forslaget har ingen konsekvenser.

8. Forslagets konsekvenser for statsfinanserne, samfundsøkonomien og erhvervslivet

Udpegningerne har ingen væsentlige statsfinansielle konsekvenser, administrative konsekvenser for det offentlige eller konsekvenser for EU's budget.

9. Høring

Høring er ikke relevant, da der er tale om en praktisk gennemførelse af en vedtagen retsakt.

10. Regeringens foreløbige generelle holdning

Regeringen kan tilslutte sig de foreslåede udpegninger.

11. Generelle forventninger til andre landes holdninger

De foreslåede udpegninger forventes vedtaget.

12. Tidligere forelæggelse for Folketingets Europaudvalg

Forslaget har ikke tidligere været forelagt Folketingets Europaudvalg, men aktiviteten Europæisk Kulturhovedstad har været forelagt ved flere tidligere lejligheder, senest til orientering på mødet den 7. maj 2009, forud for rådsmødet (uddannelse, ungdom og kultur) den 11.-12. maj 2009.

Ad 3. Kulturens bidrag til den regionale og lokale udvikling

KOM-dokument foreligger ikke

- Rådskonklusioner

Nyt notat.

1. Resumé

Formandskabet har bl.a. som led i opfølgningen af Rådets arbejdsplan på kulturområdet (2008-2010) og prioriteringerne i sit arbejdsprogram fremlagt udkast til rådskonklusioner om kulturens bidrag til den regionale og lokale udvikling. Konklusionsudkastet sætter fokus på kulturens bidrag til den regionale og lokale udvikling og oplister fem prioriterede indsatsområder inden for f.eks. politikker for lokal og regional udvikling, fremme af et gunstigt miljø for kulturelle og kreative industrier og af bæredygtig turisme, der kan styrke kulturens bidrag yderligere.

Det understreges, at kulturen har en værdi i sig selv, men at kulturområdet og strategiske investeringer i kultur derudover spiller en vigtig rolle for regional og lokal tiltrækningssevne, økonomisk udvikling og samhørighed.

På den baggrund opfordres medlemsstater og Kommissionen til at tage de fem oplistede prioriteter i betragtning i forbindelse med nuværende og fremtidige politikker for lokal og regional udvikling og den europæiske samhørighedspolitik.

2. Baggrund

Forslaget følger bl.a. op på Rådets arbejdsplan på kulturområdet (2008-2010), hvori indgår prioriterede indsatsområder om fremme af adgangen til kultur (igennem f.eks. styrkelse af kulturturisme og kulturarven og synergi med uddannelse) og maksimering af de kulturelle og kreative industriers potentiale, især SMV'ernes.

Endvidere indgår anvendelse af strukturfonde på kulturområdet og kulturens betydning for den regionale og lokale udvikling som en prioritet i det spanske formandskabs arbejdsprogram.

Endelig sætter forslaget fokus på sammenhængen mellem kultur, kreativitet og innovation og det bidrag til sociale og økonomiske fremskridt, som samspillet mellem de tre områder giver. Forslaget peger på den baggrund på, at det er vigtigt at anerkende og konsolidere kulturens, navnlig de kulturelle og kreative industriers, bidrag til Europa 2020-strategien for en intelligent, bæredygtig og inklusiv vækst.

3. Hjemmelsgrundlag

Spørgsmål om hjemmelsgrundlag er ikke relevant.

4. Nærhedsprincippet

Spørgsmålet om nærhedsprincippet er ikke relevant.

5. Formål og indhold

Forslaget til rådskonklusioner har til formål at fremhæve kulturens og de kulturelle og kreative industriers betydning for den lokale og regionale udvikling og tiltrækningsevne.

Forslaget peger i den forbindelse på, at kulturen og kulturelle og kreative industrier bidrager til udvikling af bæredygtig turisme, skabelse af nye beskæftigelsesmuligheder, innovative produkter og tjenester samt udvikling af nye færdigheder og kompetencer.

For at styrke kulturens bidrag yderligere er det ifølge forslaget vigtigt bl.a. at inddrage kulturen som et strategisk element i de europæiske og nationale politikker for udvikling af regioner og byer i Europa, tilskynde til strategiske investeringer i kultur og kulturelle og kreative industrier, fremme kulturens bidrag til bæredygtig turisme og styrke kulturelle initiativer på tværs af landegrænserne.

Konklusionsudkastet oplister på den baggrund fem prioriterede indsatsområder, som medlemsstaterne og Kommissionen inden for deres respektive ansvarsområder opfordres til at tage i betragtning i forbindelse med nuværende og fremtidige strategier for lokal og regional udvikling og den europæiske samhørighedspolitik:

1. Inddrage kulturen i politikker for lokal og regional udvikling

Medlemsstaterne og Kommissionen opfordres bl.a. til at:

- Styrke kulturens rolle i tværgående politikker for lokal og regional udvikling

(infrastruktur, byudvikling, tjenester, entreprenørskab, turisme, forskning innovation mv.),

- Fremme synergier mellem kultursektoren og andre sektorer og partnerskaber mellem offentlige og private interessenter,

- Fremme kendskabet til rammer for regulering og procedurer inden for samhørigheds-politikområdet, som specifikt involverer kulturelle interessenter, og som kan skabe bevidsthed om den kulturelle dimension over for de ansvarlige for politikker for lokal og regional udvikling.

2. Stimulere et gunstigt miljø for en bedre udvikling af kulturelle og kreative industrier, navnlig SMV'erne

Medlemsstaterne og Kommissionen opfordres bl.a. til at:

- Drage større fordel af instrumenterne inden for samhørighedspolitikken og andre relevante programmer med det formål at optimere støtten til de kulturelle og kreative industrier, herunder ved forbedret adgang til information om støttemuligheder og rådgivning,

- undersøge veje til at fremme nye forretningsmodeller og konsolidere kreative klynger og forretningsudviklingscentre ved at udnytte mulighederne ved anvendelse af IKT,

Medlemsstaterne opfordres endvidere bl.a. til at:

- fremme kommunikationen mellem kulturelle og kreative industrier og finansielle tjenester ved at opfordre til forretningsledelse, forskning og innovation, videreuddannelse inden for finansiering for virksomheder, arbejdsgivere og beskæftigede i kultursektoren.

Kommissionen opfordres endvidere bl.a. til at:

- Tillægge de kulturelle og kreative industrier større betydning inden for centrale policyinitiativer, relevante strategier og programmer.

3. Styrke kulturens bidrag til bæredygtig turisme

Medlemsstaterne og Kommissionen opfordres bl.a. til at:

- Fremme udviklingen af kulturturisme som et vigtigt led i bæredygtig turisme og tage behørigt hensyn til beskyttelse af miljøet, kulturarven, landskaber mv.

Medlemsstaterne opfordres endvidere bl.a. til at:

- Fremme kulturelle aktiviteter, som tager hensyn til og respekterer en given regions specifikke forhold, og som fremmer regionens image ved at øge den lokale befolknings inddragelse og deltagelse,

- Skabe større bevidsthed om nødvendigheden af at beskytte kultur- og naturarven for at tilskynde til ansvarlige holdninger hos turister og beskæftigede inden for turismen.

4. Fremme kreativitet inden for uddannelse og videreuddannelse for at udvikle nye færdigheder til forbedring af menneskelig kapital og fremme af social samhørighed

Medlemsstaterne og Kommissionen opfordres bl.a. til at:

- Fremme kreativitet og innovation inden for uddannelses- og erhvervslivssektorerne gennem netværk for uddannelsesinstitutioner, forskningscentre, kulturelle aktører og virksomheder,

- styrke båndene mellem kultur-, uddannelses- og erhvervslivssektorerne på lokalt og regionalt niveau for at fremme inddragelse af unge og personer med begrænsede muligheder på arbejdsmarkedet og give dem kommunikations- og entreprenørskabsfærdigheder, som er nødvendige i et socio-økonomisk miljø under udvikling.

Medlemsstaterne opfordres endvidere bl.a. til at:

- Fremme kunst og uddannelse som et vigtigt led i livslang læring.

Kommissionen opfordres endvidere bl.a. til at:

- Mobilisere eksisterende instrumenter for at støtte læringsmobilitet for den kulturelle og kreative sektor, herunder for unge iværksættere, og tilskynde til nye former for læring som f.eks. grænseoverskridende peer-to-peer-læringsinitiativer.

5. Styrke det tværnationale og interregionale kulturelle samarbejde

Medlemsstaterne og Kommissionen opfordres bl.a. til at:

- Fremme det kulturelle samarbejde mellem og mobiliteten af kulturelle aktører fra de forskellige regioner i Europa,

- Støtte udviklingen af tværnationale og interregionale kulturelle projekter og aktiviteter, som fremhæver et områdes særlige lokale karakteristika og søger at involvere borgerne.

Medlemsstaterne opfordres endvidere bl.a. til at:

- Fremme anvendelsen af strukturfonde til at styrke det tværnationale, grænseoverskridende og interregionale samarbejde.

Kommissionen opfordres endvidere bl.a. til at:

- Fortsætte med at støtte kulturelle initiativer gennem instrumenter inden for samhørighedspolitikken, som kan være eksempler for god praksis, udvekslinger og innovation.

6. Europa-Parlamentets udtalelser

Europa-Parlamentet skal ikke høres.

7. Gældende dansk ret og forslaget konsekvenser herfor

Konklusionsudkastet har ingen konsekvenser. Der er tale om opfordringer til at tage fem prioriteter til forbedring af kulturens bidrag i betragtning som led i nuværende og fremtidige politikker for lokal og regional udvikling og den europæiske samhørighedspolitik.

8. Forslagets konsekvenser for statsfinanserne, samfundsøkonomien og erhvervslivet

Konklusionsudkastet medfører ikke i sig selv væsentlige statsfinansielle konsekvenser eller konsekvenser for EU's budget. Det vurderes endvidere for usandsynligt, at den konkrete opfølgning på konklusionerne vil have væsentlige udgiftskonsekvenser.

9. Høring

Forslaget til rådskonklusioner er blevet sendt i høring i EU-specialudvalget for kulturpolitiske spørgsmål med frist den 20. april 2010. Høringen gav ikke anledning til bemærkninger.

10. Regeringens foreløbige generelle holdning

Regeringen hilser formandskabets initiativ til at sætte fokus på kulturens betydning for den lokale og regionale udvikling velkomment.

Regeringen kan derfor støtte forslaget, som ligger i god forlængelse af Rådets nuværende arbejdsplan på kulturområdet, formandskabets arbejdsprogram samt nationale indsatser. Bl.a. som led i regeringens strategi Kultur for alle – Kultur i hele landet og i statens drøftelser med det lokale og regionale niveau om 4-årige kulturaftaler, hvor parterne i fællesskab opstiller et samlet sæt af målsætninger på kulturområdet for det pågældende geografiske område. Som eksempel kan også nævnes den nationale indsats til styrkelse af kultur- og oplevelsesøkonomien, herunder styrkelse af samspillet mellem erhvervsliv og kulturliv og vilkårene for vækst i udvalgte oplevelseserhverv.

11. Generelle forventninger til andre landes holdninger

Alle medlemslande forventes at kunne støtte det foreliggende forslag.

12. Tidligere forelæggelse for Folketingets Europaudvalg

Sagen har ikke tidligere været forelagt for Folketingets Europaudvalg, men emnet vedr. Rådets arbejdsplan på kulturområdet blev senest forelagt på møde den 20. november 2009 forud for rådsmøde (uddannelse, ungdom og kultur) den 26.-27. november 2009.

Ad 4. Et konkurrencedygtigt, inklusivt og bæredygtigt Europa: Kulturens og kreativitetens bidrag

KOM-dokument foreligger ikke

- Orientering fra formandskabet
- Kommissionens præsentation
- Udveksling af synspunkter

Nyt notat.

1. Resumé

Formandskabet forventes på rådsmødet at gennemføre en udveksling af synspunkter om kulturens og kreativitetens bidrag til et konkurrencedygtigt, inklusivt og bæredygtigt Europa. Debatten forventes at ske med afsæt i bl.a. formandskabets afrapportering fra det uformelle kulturministermøde den 30.-31. marts 2010 i Barcelona. Endvidere forventes Kommissionen under punktet at præsentere sin endnu ikke offentliggjorte grønbog om de kulturelle og kreative industrier.

For at strukturere drøftelsen har formandskabet fremlagt spørgsmål vedr. styrkelse af de kulturelle og kreative industriers potentiale og bidrag til et konkurrencedygtigt, inklusivt og bæredygtigt Europa.

Alle lande forventes på rådsmødet at deltage i udvekslingen af synspunkter.

2. Baggrund

Punktet følger op på tidligere drøftelser om kulturen som katalysator for kreativitet og maksimering af de kulturelle og kreative industriers potentiale, især SMV'ernes, som led i den europæiske kulturdagsorden fra 2007 og Rådets arbejdsplan vedr. kultur 2008-2010.

Endvidere skal punktet ses i forlængelse af det spanske formandskabs arbejdsprogrammes ønske om at skabe fremdrift i den europæiske kulturdagsorden og styrke de kulturelle og kreative industriers rolle i Europa 2020-strategien.

Det uformelle kulturministermøde den 30.-31. marts 2010 havde således til formål at drøfte, hvordan man på EU-niveau kan styrke udviklingen af de kulturelle og kreative industrier i Europa. I formandskabets opsummering fra mødet hedder det, at kulturen er et vigtigt aktiv for Europa ved at bidrage til bevaring af Europas sociale model, til styrkelse af Europas placering i verden og til fremme af overgangen til en konkurrencedygtig, inklusiv og bæredygtig model for økonomisk vækst.

3. Hjemmelsgrundlag

Spørgsmålet om hjemmelsgrundlaget er ikke relevant.

4. Nærhedsprincippet

Spørgsmålet om nærhedsprincippet er ikke relevant.

5. Formål og indhold

Formålet med punktet er en udveksling af synspunkter om kulturens og de kulturelle og kreative industriers potentiale og bidrag til et konkurrencedygtigt, inklusivt og bæredygtigt Europa.

Til brug for drøftelsen har formandskabet med henvisning til Europa 2020-strategien, de hidtidige drøftelser om kulturens og de kulturelle og kreative industriers potentiale og bidrag samt Kommissionens kommende grøn bog om de kulturelle og kreative industrier fremlagt følgende to spørgsmål:

- 1) Hvilken merværdi kan kulturen og kreativiteten give Europas fremtid, og hvordan kan kulturens bidrag til økonomisk og social udvikling blive mere effektivt inden for nationale politikker og som led i gennemførelsen af Europa 2020-strategien, navnlig inden for områderne innovation, digitalisering, udvikling af nye færdigheder og social inklusion?
- 2) Hvordan kan vi drage større fordel af instrumenter inden for samhørighedspolitikken for at optimere støtten til kultur, navnlig kulturelle og kreative industrier, og fremme kreativitet på tværs af regionerne i EU?

Endvidere forventes Kommissionen at præsentere sin kommende grøn bog om de kulturelle og kreative industrier, som ventes at behandle aktuelle udfordringer for de kulturelle og kreative industrier og indeholde anbefalinger til, hvordan medlemslande kan arbejde på i højere grad at indfri de kulturelle og kreative industriers potentiale. Grøn bogen forventes offentliggjort den 27. april 2010.

6. Europa-Parlamentets udtalelser
Europa-Parlamentet skal ikke høres.

7. Gældende dansk ret og forslaget's konsekvenser
Udvekslingen af synspunkter har ingen konsekvenser for dansk ret.

8. Forslaget's konsekvenser for statsfinanserne, samfundsøkonomien, miljøet eller beskyttelsesniveauet
Udvekslingen af synspunkter medfører ikke i sig selv væsentlige statsfinansielle konsekvenser eller konsekvenser for EU's budget. Det vurderes endvidere for usandsynligt, at den konkrete opfølgning på konklusionerne vil have væsentlige udgiftskonsekvenser.

9. Høring
Punktet vedr. udvekslingen af synspunkter er blevet sendt i høring i EU-specialudvalget for kulturpolitiske spørgsmål med frist den 20. april 2010. Høringen gav ikke anledning til bemærkninger.

10. Regeringens foreløbige generelle holdning

Regeringen forholder sig positiv over for det spanske formandskabs initiativ til at drøfte kulturens og de kulturelle og kreative industriers bidrag til et konkurrencedygtigt, inklusivt og bæredygtigt Europa.

11. Generelle forventninger til andre landes holdninger

Alle lande ventes at deltage i udvekslingen af synspunkter.

12. Tidligere forelæggelse for Folketingets Europaudvalg

Punktet om udvekslingen af synspunkter har ikke været forelagt for Folketingets Europaudvalg, men emnet vedr. Rådets arbejdsplan på kulturområdet blev senest forelagt på møde den 20. november 2009 forud for rådsmøde (uddannelse, ungdom og kultur) den 26.-27. november 2009.

Ad 5. Europeana - næste skridt

KOM (2009) 440

- Rådskonklusioner

Nyt notat.

1. Resumé

I forlængelse af det hidtidige arbejde med opbygningen af Det Europæiske Digitale Bibliotek, EUROPEANA, har det spanske formandskab fremlagt udkast til rådskonklusioner om Europeana - næste skridt. Udkastet understreger behovet for videreudvikling af selve platformen, for et øget og bedre afbalanceret indhold og generelt for en fortsat og styrket digitaliseringsindsats. Udkastet opfordrer endvidere Kommissionen til at fremlægge forslag til en bæredygtig styringsmæssig og finansiel ramme for projektet.

2. Baggrund

Som led i "i2010-strategien" for et europæisk informationssamfund for vækst og beskæftigelse har Kommissionen prioriteret "Digitale biblioteker" (forstået som strukturerede samlinger af digitalt indhold) som et hovedindsatsområde.

I forlængelse heraf, og i forlængelse af rådskonklusioner af 13. november 2006 om digitalisering, online tilgængelighed og digital bevaring og rådskonklusioner af 20. november 2008 om det europæiske digitale bibliotek Europeana, er portalen Europeana blevet udviklet, primært finansieret af Kommissionen, men også delvist ved frivillige bidrag fra enkelte medlemsstater.

Europeana giver på nuværende tidspunkt adgang til flere millioner digitaliserede objekter fra europæiske kulturinstitutioner – målsætningen er, at antallet inden udgangen af 2010 skal være mindst 10 mio.

Med Kommissionens meddelelse af 28. august 2009 om Europeana – næste skridt gøres opmærksom på behovet for at arbejde videre med en række udfordringer og for at etablere en langsigtet styringsmæssig og finansiel ramme for projektet.

3. Hjemmelsgrundlag

Spørgsmålet om hjemmelsgrundlaget er ikke relevant.

4. Nærhedsprincippet

Spørgsmålet om nærhedsprincippet er ikke relevant.

5. Formål og indhold

Udkastet til rådskonklusioner vedr. Europeana – næste skridt indledes med en henvisning til den fremragende mulighed, som Europeana tilbyder for at synliggøre og give adgang til medlemsstaternes kulturarv, ligesom der mere generelt henvises til, at digitalisering, online tilgængeliggørelse af kulturelt materiale og digital bevaring er essentielle for at fremhæve kulturarven, inspirere til skabelse af nyt kreativt indhold og opmuntre til skabelsen af nye online-tjenesteydelser.

Udkastet byder med interesse velkommen til:

- Kommissionens meddelelse af 28. august 2009 om Europeana – næste skridt.
- Målsætningen om at tilgængeliggøre 10 mio. værker via Europeana inden udgangen af 2010.
- Kommissionens meddelelse af 19. oktober 2009 om ophavsret i videnskøkonomien.
- Etableringen af en vismandsgruppe vedrørende digitalisering, der særligt skal se på spørgsmål i forbindelse med offentligt-private partnerskaber.

Udkastet noterer sig:

- Det hidtidige fremskridt, særligt lanceringen af prototypen på Europeana i november 2008.
- At den næste milepæl vil være lanceringen af en ny udgave af Europeana i 2010.

Udkastet fremhæver:

- De forskellige udfordringer, som man må håndtere i forbindelse med digitalisering, digital tilgængeliggørelse og digital bevaring – samt vigtigheden af, at såvel Kommissionen som medlemsstaterne arbejder videre med disse udfordringer.
- Vigtigheden af, at Kommissionen, medlemsstaterne og de deltagende institutioner styrker deres indsats for at udvide og berige Europeana.

Udkastet understreger at:

- Europeana bør fortsætte sin udvikling som et samarbejdsprojekt mellem Europas kulturinstitutioner med det formål at imødekomme brugernes behov og forventninger.
- Den langsigtede konsolidering af styrings- og finansieringsmodellen for Europeana må tage hensyn til projektets særlige formål og organisering.

- Digitaliseringen og den digitale tilgængeliggørelse må finde sted med fuld respekt for den intellektuelle ejendomsret.

Udkastet finder, at det med henblik på videreudviklingen af Europeana er nødvendigt at:

- Forøge antallet af tilgængelige digitale værker, herunder ophavsretligt beskyttede værker.
- Fortsætte arbejdet på en bedre balance i det tilgængelige materiale, både geografisk og hvad angår materialetyper.
- Tage højde for vigtigheden af den sproglige mangfoldighed, især ved at arbejde med tværsproglige søgninger og automatisk oversættelse.
- Sikre brugerens centrale rolle, bl.a. ved at analysere brugernes behov og profiler, opmuntre til interaktivitet og så vidt muligt bruge åbne standarder.
- Øge opmærksomheden på Europeana blandt kulturinstitutionerne.
- Være opmærksom på mangfoldigheden i de europæiske kulturinstitutioner.
- Arbejde videre med alment accepterede standarder for metadata mv.
- Arbejde mod en styrings- og finansieringsmodel for Europeana som fælles indgang til Europas kulturarv.
- Se nærmere på den mulige rolle for offentligt-private partnerskaber om digitalisering.

Udkastet opfordrer medlemsstaterne til at:

- Arbejde videre med målsætningerne om nationale strategier for digitalisering og om tilgængeliggørelse af digitaliseret materiale gennem Europeana.
- Fortsætte og styrke deres støtte til digitaliseringsprojekter på kulturinstitutionerne.
- Arbejde videre med at øge opmærksomheden om Europeana blandt kulturinstitutionerne.
- Give Europeana, på frivillig basis, den nødvendige supplerende økonomiske støtte frem til slutningen af 2013.

Udkastet opfordrer medlemsstaterne og Kommissionen til at:

- Bidrage til at øge offentlighedens kendskab til Europeana.
- Støtte og opmuntre udviklingen af fælles standarder for indholdet i Europeana.
- Udvikle, inden for rammerne af ekspertgruppen om digitalisering og digital bevarelse, anbefalinger for, hvorledes det tilgængelige indhold i Europeana kan forøges.

Endelig opfordrer udkastet Kommissionen til, at udarbejde forslag til en bæredygtig styring og finansiering af Europeana efter 2013.

6. Europa-Parlamentets udtalelser

Europa-Parlamentet skal ikke høres om sagen.

Europa-Parlamentet har med sin beslutning af 27. september 2007 om i2010: mod et europæisk digitalt bibliotek bakket stærkt op om arbejdet med et europæisk digitalt bibliotek.

7. Gældende dansk ret og forslagets konsekvenser.

Konklusionsudkastet har ingen konsekvenser for dansk ret.

8. Forslagets konsekvenser for statsfinanserne, samfundsøkonomien, miljøet eller beskyttelsesniveauet

Konklusionerne medfører ikke i sig selv væsentlige statsfinansielle konsekvenser for det offentlige eller konsekvenser for EU's budget.

Konklusionerne lægger uden at foregribe forhandlingerne om de kommende finansielle perspektiver efter 2013 op til, at Kommissionen senere skal fremlægge forslag til bæredygtig finansiering af Europeana efter 2013, og der vil i den forbindelse skulle tages stilling til evt. statsfinansielle konsekvenser.

Der lægges op til, at medlemsstaterne på frivillig basis skal bidrage til finansieringen af Europeana frem til 2013. Udgifter til evt. dansk bidrag hertil vil blive afholdt inden for eksisterende bevillinger.

9. Høring

Forslaget er blevet sendt i høring i EU-specialudvalget for kulturpolitiske spørgsmål med frist den 20. april 2010. Høringen gav ikke anledning til bemærkninger.

10. Regeringens foreløbige generelle holdning

Regeringen ser positivt på det foreliggende udkast til rådskonklusioner, der peger på vigtige områder for videreudvikling, hvis Europeana skal fungere som en væsentlig styrkelse af den europæiske kulturarvs tilgængelighed – herunder afbalanceret indhold, arbejde med tværproglighed og udarbejdelse af fælles standarder.

Endvidere indeholder udkastet en opfordring til at få udarbejdet forslag til styrings- og finansieringsstruktur for Europeana. Det må på den baggrund vurderes, at udkastet til rådskonklusioner skaber en god platform for det videre arbejde med at konsolidere projektet.

11. Generelle forventninger til andre landes holdninger

Alle lande forventes at tilslutte sig forslaget.

12. Tidligere forelæggelse for Folketingets Europaudvalg

Forslaget har ikke tidligere været forelagt Folketingets Europaudvalg, men sagen om Europeana har været forelagt udvalget ved flere tidligere lejligheder, senest til orientering på udvalgets møde den 20. november 2009, forud for rådsmøde (uddannelse, ungdom og kultur) den 27. november 2009.

Ad 6. Lissabontraktaten og sport

KOM-dokument foreligger ikke

- Udveksling af synspunkter

Nyt notat.

1. Resumé

Der er med Lissabontraktaten skabt en bestemmelse (TEUF artikel 165) som grundlag for Unionens samarbejde om sport, og det hidtidige uformelle idrætssamarbejde er herved blevet formaliseret.

Formandskabet har på rådsmødet (uddannelse, ungdom og kultur) den 10.-11. maj 2010 lagt op til en første drøftelse af idræt og sport efter etableringen af en specifik EU-kompetence på området.

For at strukturere drøftelsen har formandskabet fremlagt følgende to spørgsmål vedrørende vigtigste emner og udfordringer, som EU-samarbejdet på sportsområdet står over for:

1. Inden for hvilke specifikke sportspolitiske områder kan en EU-indsats give størst merværdi?
2. Hvad er de 2-3 mest presserende prioriteringer blandt de områder, hvor man kan forvente en EU-indsats?

Udvekslingen af synspunkter forventes at bidrage til det videre arbejde med at fastlægge rammerne og indholdet for det nye formelle samarbejdsgrundlag.

2. Baggrund

Med Lissabontraktatens ikrafttræden er idræt og sport nu et formelt EU-anliggende.

EU's hidtidige uformelle sportssamarbejde har bl.a. taget udgangspunkt i en EU-hvidbog om sport fra 2007. Hvidbogen behandlede idrætsrelaterede spørgsmål bredt og dens overordnede mål var at opstille strategiske mål for idrættens rolle i EU, at rejse en debat om en række bestemte konkrete spørgsmål som f.eks. dopingbekæmpelse og bedre folkesundhed i EU. Endvidere skulle hvidbogen gøre idræt mere synlig i EU's beslutningsproces og øge befolkningens bevidsthed om de behov og særlige forhold, der kendetegner sektoren.

Hvidbogen blev udsendt i bred høring af Kommissionen, og i Danmark hørte regeringen en bred kreds af interessenter inden for idrætten i forbindelse med udarbejdelse af et grundnotat til Folketinget. I grundnotatet af 30. juli 2007 angav regeringen følgende foreløbige generelle holdning:

"Regeringen forholder sig positiv over for at drøfte de i hvidbogen foreslåede mulige konkrete indsatser. De foreslåede initiativer ligger i god forlængelse af hidtidige indsatser og drøftelser om idrætsområdet både nationalt og i EU-regi. Regeringen finder derfor, at hvidbogen udgør et relevant og nyttigt grundlag for den videre drøftelse af idrætsområdet i EU.

Regeringen vil tilstræbe, at den fortsatte behandling af idræt i EU-regi i lighed med andre områder respekterer kompetencefordelingen mellem medlemsstater og Fællesskabet, samt at behandlingen af de forskellige forslag, der spænder over mange forskellige politikområder, finder sted i eller efter behørig inddragelse af relevante rådsarbejdsgrupper, således at eksisterende samarbejdsformer respekteres.

Med hensyn til den økonomiske dimension af idrætten er det regeringens holdning, at en diskussion af hvidbogens økonomiske aspekter ikke må have indvirkning på den form for finansiering af idrætten, som man har valgt i Danmark.”

I et høringssvar fra Folketingets Kulturudvalg og Europaudvalg af 29. marts 2008 til Kommissionen før Lissabontraktatens ikrafttræden blev der udtrykt støtte til regeringens holdning og bl.a. peget på, at Folketingets Kulturudvalg og Europaudvalg var enige med Kommissionen i, at idrætten har stor betydning for samfundet. Folketingets Kulturudvalg og Europaudvalg anså ikke idrætsområdet som værende dækket af EU-retten. Derfor var det en dansk prioritet, at idrættens egenskaber, finansiering, foreningskultur og organisering kunne fortsætte uændret i fremtiden, så længe Danmark ønsker dette.

EU's hvidbog vil formentlig komme til at spille en rolle i fastlæggelsen af de fremtidige rammer for det formelle EU-sportsområde, herunder fastlæggelsen af fokusområder.

3. Hjemmelsgrundlag

Artikel 165 (TEUF) om uddannelse, erhvervsuddannelse, ungdom og sport, hvorefter:

”Unionen bidrager til fremme af sport i Europa og tager i den forbindelse hensyn til sportens specifikke forhold, dens strukturer, der bygger på frivillighed, og dens sociale og uddannende funktion.

Målene for Unionens indsats er

- at udvikle sportens europæiske dimension ved at fremme retfærdighed og åbenhed i sportskonkurrencer og samarbejde mellem de organisationer og myndigheder, der har ansvar for sport, samt ved at beskytte sportsudøvernes, især de yngstes, fysiske og moralske integritet”.

Der kan ske vedtagelse af tilskyndelsesforanstaltninger efter den almindelige lovgivningsprocedure, men uden at der er tale om nogen form for harmonisering af medlemsstaternes love og administrative bestemmelser. Endvidere kan Rådet på forslag af Kommissionen vedtage henstillinger.

4. Nærhedsprincippet

Spørgsmålet om nærhedsprincippet er ikke relevant.

5. Formål og indhold

Der er med Lissabontraktaten skabt en særlig bestemmelse som grundlag for Unionens samarbejde om sport, og det hidtidige uformelle idrætssamarbejde er herved blevet formaliseret.

Formandskabet har på rådsmødet (uddannelse, ungdom og kultur) den 10.-11. maj 2010 lagt op til en første drøftelse af idræt og sport efter etableringen af en specifik EU-kompetence på området.

For at strukturere drøftelsen har formandskabet fremlagt følgende to spørgsmål, vedrørende vigtigste emner og udfordringer, som EU-samarbejdet på sportsområdet står over for:

1. Inden for hvilke specifikke sportspolitiske områder kan en EU-indsats give størst merværdi?
2. Hvad er de 2-3 mest presserende prioriteringer blandt de områder, hvor man kan forvente en EU-indsats?

Udvekslingen af synspunkter forventes at bidrage til det videre arbejde med at fastlægge rammerne og indholdet for det nye formelle samarbejdsgrundlag. Det bemærkes, at Unionen skal bidrage til fremme af sport i Europa og samtidig tage hensyn til sportens specifikke forhold, dens strukturer, der bygger på frivillighed, og dens sociale og uddannende funktion. EU's fremtidige sportssamarbejde skal således understøtte medlemslandenes egne idræts- og sportsmodeller.

Der er afholdt et første møde i rådsarbejdsgruppen vedr. sport den 6. april 2010. Der blev ved den lejlighed ikke taget hul på substansdrøftelser om det fremtidige samarbejde.

Kommissionen har erklæret sin intention om at vedtage en meddelelse med forslag til planer og prioriteter for en EU-indsats på sportsområdet, herunder et muligt forslag til et program på området.

6. Europa-Parlamentets udtalelser
Europa-Parlamentet skal ikke høres.

7. Gældende dansk ret og forslaget's konsekvenser herfor
Idrætsområdet er kun i begrænset omfang reguleret i dansk lovregulering. Dog er eliteidrætten reguleret i Lov om Eliteidræt fra 2004 (lov nr. 288 af 26. april 2004), antidopingindsatsen er reguleret af Lov om fremme af dopingfri idræt (lov nr. 1438 af 22. december 2004), mens statslig støtte til idrætten er reguleret af Lovbekendtgørelse om visse spil, lotterier og væddemål (LBK nr. 273 af 17. april 2008).

Forslaget har ikke konsekvenser for dansk ret.

8. Forslaget's konsekvenser for statsfinanserne, samfundsøkonomien og erhvervslivet
Udvekslingen af synspunkter medfører ikke i sig selv væsentlige statsfinansielle konsekvenser eller konsekvenser for EU's budget.

Kommissionen har angivet sin intention om at vedtage en meddelelse om en EU-indsats på sportsområdet, herunder et muligt forslag til program.

9. Høring

Formandskabets oplæg, herunder spørgsmål, til udvekslingen af synspunkter er blevet sendt i høring i EU-specialudvalget for kulturpolitiske spørgsmål med frist den 20. april. Høringen gav ikke anledning til bemærkninger.

10. Regeringens foreløbige generelle holdning

Regeringen støtter, at EU bidrager til fremme af sport i Europa og arbejder videre inden for rammerne af det hørings svar, der blev afgivet om hvidbogen fra 2007, og på grundlag af artikel 165 (TEUF).

Regeringen vil tilstræbe, at EU i fremtiden arbejder for, at idræt og sundhed – herunder særligt dopingproblematikken – og etik i idræt gøres til centrale elementer i et fremtidigt EU-sportssamarbejde.

Med hensyn til den økonomiske dimension af idrætten er det regeringens holdning, at en diskussion af hvidbogens økonomiske aspekter ikke må have indvirkning på den form for finansiering af idrætten, som man har valgt i Danmark.

Regeringen vil tilstræbe, at den fortsatte behandling af idræt i EU-regi i lighed med andre områder respekterer kompetencefordelingen mellem medlemsstater og Unionen, samt at behandlingen af de forskellige forslag, der spænder over mange forskellige politikområder, finder sted i eller efter behørig inddragelse af relevante rådsarbejdsgrupper, således at eksisterende samarbejdsformer respekteres.

11. Generelle forventninger til andre landes holdninger

Alle lande forventes positivt at deltage i udvekslingen af synspunkter.

12. Tidligere forelæggelse for Folketingets Europaudvalg

Sagen vedr. udvekslingen af synspunkter om Lissabontraktaten og sport har ikke tidligere været forelagt Folketingets Europaudvalg, men udvalget er blevet orienteret om Kommissionens hvidbog om sport fra 2007 ved grundnotat af 30. juli 2007.